

BOSNA I HERCEGOVINA
APELACIONI SUD BRČKO DISTRINKTA
BOSNE I HERCEGOVINE
Broj: 96 o K 118463 19 Kž
Brčko, 22.03.2019. godine

U IME BRČKO DISTRINKTA BOSNE I HERCEGOVINE !

Apelacioni sud Brčko distrikta Bosne i Hercegovine u vijeću sastavljenom od sudija Ilje Klaić, kao predsjednika vijeća, Srđana Nedić i Josipe Lucić, kao članova vijeća, uz učestvovanje Biljane Vasiljević, kao zapisničara, u krivičnom predmetu protiv optužene F.M. iz B., zbog krivičnih djela Falsifikovanje isprave iz člana 367. stav 2., u vezi sa stavom 1. Krivičnog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik Brčko distrikta Bosne i Hercegovine“, broj 33/13, 26/16 i 13/17) i Ovjeravanje neistinitog sadržaja iz člana 369. stav 1. istog zakona, odlučujući o žalbi branioca optužene, A.R., advokata iz B., podnesenoj protiv presude Osnovnog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine broj 96 o K 118463 18 K od 02.11.2018. godine, nakon javne sjednice vijeća održane dana 22.03.2019. godine, u prisustvu tužioca Tužilaštva Brčko distrikta Bosne i Hercegovine Ratke Đonlaga i branioca optužene, a u odsustvu optužene, donio je

P R E S U D U

Odbija se kao neosnovana žalba branioca optužene F.M. i presuda Osnovnog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine broj 96 o K 118463 18 K od 02.11.2018. godine, potvrđuje.

Obrazloženje

Presudom Osnovnog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine broj 96 o K 118463 18 K od 02.11.2018. godine, optužena F.M. oglašena je krivom da je radnjama opisanim u tački 1. izreke te presude počinila krivično djelo Falsifikovanje isprave iz člana 367. stav 2., u vezi sa stavom 1. Krivičnog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, za koje joj je na osnovu članova 7., 42., 43., 49. i 54. istog zakona utvrđena kazna zatvora u trajanju od 1 (jednog) mjeseca i 15 (petnaest) dana, a radnjama opisanim u tački 2. izreke presude oglašena krivom da je počinila krivično djelo Ovjeravanje neistinitog sadržaja iz člana 369. stav 1. Krivičnog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, za koje joj je utvrđena kazna zatvora u trajanju od 1 (jednog) mjeseca, pa ju je sud na osnovu navedenih zakonskih propisa, uz primjenu člana 54. Krivičnog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, osudio na jedinstvenu kaznu zatvora u trajanju od 2 (dva) mjeseca.

Na osnovu člana 78. Krivičnog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, optuženoj je izrečena mjera bezbjednosti oduzimanja predmeta i to diplome o završenom studiju za sticanje visoke stručne spreme na P.f.U.S. i sticanje stručnog

naziva diplomirani pravnik, broj ... od 02.12.2010. godine i ovjerena kopija predmetne diplome, ovjera broj ... od 07.03.2011. godine.

Na osnovu člana 188. stav 1. Zakona o krivičnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik Brčko distrikta Bosne i Hercegovine”, broj 34/13 i 27/14), optužena je obavezana da plati troškove krivičnog postupka u iznosu od 50,00 KM u roku od 30 dana, računajući od dana pravosnažnosti presude.

Protiv navedene presude žalbu je podnio branilac optužene, advokat A.R. (u daljem tekstu branilac) zbog bitne povrede odredaba krivičnog postupka, povrede Krivičnog zakona i odluke o krivičnopravnoj sankciji. Branilac je predložio da ovaj sud njegovu žalbu uvaži, prvostepenu presudu u ožalbenom dijelu preinači i optuženoj kaznu zatvora u trajanju od dva mjeseca zamijeni radom za opšte dobro na slobodi, uz adekvatnu primjenu odredaba člana 44. Krivičnog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine ili da prvostepenu presudu ukine i predmet u tom dijelu vrati prvostepenom суду na ponovni postupak i odlučivanje o prijedlogu odbrane za zamjenu kazne zatvora u trajanju od dva mjeseca radom za opšte dobro na slobodi.

Tužilaštvo Brčko distrikta BiH (u daljem tekstu Tužilaštvo) nije podnijelo odgovor na žalbu.

Na javnoj sjednici vijeća ovog suda održanoj dana 22.03.2019. godine, na koju nije pristupila uredno obaviještena optužena F.M., njen branilac je u potpunosti ostao kod navoda i prijedloga iz pismeno podnesene žalbe od 20.11.2018. godine. Tužilac Ratka Đonlaga izjavila da Tužilaštvo nije imalo razloga da se žali na prvostepenu presudu, jer je ista donesena na osnovu sporazuma o priznanju krivice koji je Tužilaštvo zaključilo sa optuženom, te da stoga smatra da je prvostepena presuda pravilna i na zakonu zasnovana, a da суду prepušta ocjenu da li je osnovan žalbeni prijedlog odbrane da se optuženoj izrečena kazna zatvora zamijeni radom za opšte dobro na slobodi.

Ovaj sud je ispitao pobijanu presudu u skladu sa članom 306. Zakona o krivičnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, odnosno u onom dijelu koji se pobija žalbom, a po službenoj dužnosti da li je na štetu optužene povrijeđen Krivični zakon, nakon čega je odlučio kao u izreci iz slijedećih razloga:

Žalba branioca optužene nije osnovana.

Nisu osnovani žalbeni navodi branioca da je prvostepeni sud počinio bitnu povredu odredaba krivičnog postupka, tako što u obrazloženju prvostepene presude, dokaze koje je odbrana izvela na okolnosti ekonomsko-socijalne situacije optužene, nije naveo niti cijenio u smislu njihovog značaja prilikom odlučivanja o zahtjevu optužene da joj se izrečena kazna zatvora zamijeni radom za opšte dobro na slobodi. Ovo iz razloga što je prvostepeni sud na trećoj strani obrazloženja prvostepene presude, treći pasus, naveo da je branilac optužene izveo dokaze koji se odnose na socijalni status optužene. Međutim, i pored tih dokaza, prvostepeni sud je izveo pravilan zaključak da, s obzirom na sve okolnosti pod kojima su počinjena predmetna krivična djela, ne bi bilo opravdano usvojiti prijedlog branioca da se kazna zatvora koja je prvostepenom presudom izrečena optuženoj, zamijeni radom za opšte dobro na slobodi. Dakle, prvostepeni sud je uzeo u obzir i dokaze na koje branilac žalbom potencira, ali isti nisu uticali na drugačiju odluku suda, odnosno pravilnu ocjenu da

će se izrečenom jedinstvenom kaznom zatvora u trajanju od dva mjeseca, u potpunosti postići svrha kažnjavanja, kako na planu generalne, tako i na planu specijalne prevencije.

U podnesenoj žalbi, branilac dalje navodi da je optuženoj potpuno neopravданo i neargumentovano uskraćena mogućnost koja je propisana odredbama člana 44. Krivičnog zakona Brčko distrikta BiH. Takvi navodi žalbe nisu osnovani iz razloga što prema odredbi člana 44. stav 1. navedenog zakona, kada sud odmjeri i izrekne kaznu zatvora do jedne godine, može na prijedlog optuženog ili njegovog branioca odrediti da se tako izrečena kazna, zamijeni radom za opšte dobro na slobodi. Dakle, polazeći od sadržaja citirane zakonske odredbe, zamjena izrečene kazne zatvora radom za opšte dobro na slobodi nije obavezno, nego sud ocjenjuje da li bi ta zamjena bila opravdana i svrsishodna sa aspekta ostvarenja svrhe kažnjavanja. Pri tome, sud uzima u obzir sve okolnosti datog slučaja, odnosno okolnosti propisane odredbom člana 44. stav 2. Krivičnog zakona Brčko distrikta BiH. Prvostepeni sud je navedene okolnosti pravilno ocijenio i izveo pravilan zaključak da je, u smislu navedene zakonske odredbe, u konkretnom slučaju izvršenje kazne zatvora prijeko potrebno za ostvarenje svrhe kažnjavanja. Stoga, bez osnova su žalbeni navodi da je prvostepeni sud postupio neopravданo i neargumentovano, s obzirom da su u obrazloženju prvostepene presude navedeni jasni, dovoljni i pravno valjani razlozi zbog kojih prvostepeni sud nije prihvatio prijedlog odbrane da se izrečena kazna zatvora zamijeni radom za opšte dobro na slobodi.

Paušalni su žalbeni navodi branioca da je u prethodnom razdoblju drugim optuženima za ista krivična djela, takođe izricana jedinstvena kazna zatvora u trajanju od dva mjeseca, te da do sada nije bilo slučajeva da sudovi u ovakvim predmetima odbiju zahtjev za zamjenu kazne zatvora radom za opšte dobro na slobodi. Branilac u žalbi nije naveo ni jedan predmet u kojem je sud, nekom optuženom kojem je izrečena jedinstvena kazna zatvora zbog krivičnih djela Falsifikovanje isprave i Ovjeravanje neistinitog sadržaja, kaznu zatvora zamijenio radom za opšte dobro na slobodi. Zbog toga, neargumentovani su žalbeni navodi branioca da je prvostepeni sud, donošenjem odluke kao u konkretnom slučaju, odstupio od ustaljene sudske prakse u sličnim predmetima.

Kao razloge koji po mišljenju branioca opravdavaju zamjenu izrečene kazne zatvora radom za opšte dobro na slobodi, branilac u žalbi navodi da optužena ranije nije osuđivana, da je majka dvoje djece i jedini hranilac višečlane porodice, jer joj je suprug penzionisan, odnosno da je optužena lošeg imovnog stanja. Takođe, branilac navodi i da je optužena priznala počinjenje krivičnih djela u najranijoj fazi postupka i da je dobровoljno predala original predmetne diplome P.f.U.S. Međutim, branilac zanemaruje da su navedene okolnosti već cijenjene i uzete u obzir kao olakšavajuće, kako od strane Tužilaštva, tako i od strane prvostepenog suda, koji je prihvatio predmetni sporazum o priznanju krivice. Navedeno je jasno vidljivo iz činjenice da je i za krivično djelo Falsifikovanje isprave iz člana 367. stav 2. Krivičnog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine i za krivično djelo Ovjeravanje neistinitog sadržaja iz člana 369. stav 1. istog zakona, propisana kazna zatvora u trajanju od tri mjeseca do pet godina, a optuženoj je za prvo krivično djelo utvrđena kazna zatvora u trajanju od mjesec i 15 dana, a za drugo krivično djelo utvrđena kazna u trajanju od mjesec dana. Dakle, uvažavajući navedene olakšavajuće okolnosti, optuženoj su pojedinačne kazne zatvora ublažene, tj. utvrđene ispod zakonom propisanog minimuma kazne zatvora, a potom joj je za oba krivična djela izrečena jedinstvena kazna zatvora u trajanju od dva

mjeseca. Prema tome, očigledno je da su okolnosti na koje branilac žalbom ukazuje već cijenjene kao olakšavajuće, jer su na osnovu njih ublažene pojedinačno utvrđene kazne zatvora, tako da te iste okolnosti ne mogu ponovo biti vrednovane, da bi se jedinstvena kazna zatvora zamijenila radom za opšte dobro na slobodi, jer bi optužena na taj način bila dvostruko privilegovana.

Neprihvatljivi su i žalbeni navodi branioca da optužena trpi štetne posledice eventualnih nedoumica i kritika koje se odnose na pravni institut rad za opšte dobro na slobodi iz člana 44. Krivičnog zakona Brčko distrikta BiH. Odluka prvostepenog suda da ne prihvati prijedlog odbrane da se izrečena jedinstvena kazna zatvora zamijeni radom za opšte dobro na slobodi, suprotno žalbenim navodima, nije posledica navodnih nedoumica i kritika suda u pogledu rada za opšte dobro na slobodi. Takva odluka je rezultat pravilne ocjene suda da, s obzirom na sve okolnosti pod kojima su počinjena predmetna krivična djela, ne bi bilo opravdano usvojiti navedeni prijedlog branioca optužene, jer je za postizanje svrhe kažnjavanja u konkretnom slučaju neophodno izvršenje izrečene zatvorske kazne.

Branilac u žalbi tvrdi da je pogrešno stajalište prvostepenog suda da u konkretnom slučaju ne primjeni odredbe člana 44. Krivičnog zakona Brčko distrikta BiH, odnosno da je propustio primijeniti stav 2. navedenog člana. S tim u vezi, valja ukazati da je u konkretnom slučaju ispunjen samo formalni uslov za primjenu člana 44. stav 1. Krivičnog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, i to sa aspekta izrečene kazne zatvora, budući da je optuženoj izrečena jedinstvena kazna zatvora u trajanju od dva mjeseca. Međutim, ovaj sud, jednakao kao i prvostepeni sud, smatra da se zamjenom izrečene kazne zatvora ne bi postigla svrha kažnjavanja propisana članom 42. Krivičnog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, ni sa aspekta generalne, ni specijalne prevencije. Zamjena izrečene zatvorske kazne radom za opšte dobro na slobodi, ne bi u dovoljnoj mjeri preventivno djelovala na potencijalne izvršioce predmetnih krivičnih djela da ista ne čine, kako je to pravilno zaključio i prvostepeni sud.

Takođe, neosnovani su i žalbeni navodi branioca da je prvostepeni sud propustio primijeniti odredbu člana 44. stav 2. Krivičnog zakona Brčko distrikta BiH, jer je prvostepeni sud prilikom donošenja svoje odluke cijenio sve okolnosti čiju ocjenu nalaže ta zakonska odredba. U tom smislu, prije svega treba imati u vidu da je optužena počinila dva krivična djela, a zatim vrstu i težinu tih krivičnih djela. Radi se o djelima koja spadaju u grupu krivičnih djela protiv pravnog saobraćaja, koja nose visok stepen društvene opasnosti, uzimajući u obzir štetne posledice koje su u ovom slučaju u pravnom saobraćaju prouzrokovane upotreborom lažne javne isprave, odnosno falsifikovane diplome P.f.U.S. Zatim, da se radi o teškim krivičnim djelima vidi se i po kazni zatvora koja je za ista zaprijećena, odnosno u trajanju od tri mjeseca do pet godina. Svemu tome treba dodati i da je optužena predmetna krivična djela počinila sa najvišim stepenom krivice, tj. sa direktnim umišljajem, jer iako svjesna da nije diplomirala na P.f.U.S., nabavila je falsifikovanu diplomu tog fakulteta i istu upotrijebila u postupku pred nadležnim organima ...

Slijedom svega navedenog, prvostepeni sud je pravilnom primjenom odredbe člana 44. Krivičnog zakona Brčko distrikta BiH, odbio da jedinstvenu kaznu zatvora koja je izrečena optuženoj, zamijeni radom za opšte dobro na slobodi, jer krivična djela za koje je ista oglašena krivom moraju biti adekvatno sankcionisana, a zamjena

izrečene zatvorske kazne radom za opšte dobro na slobodi ne bi bila adekvatna naprijed navedenim okolnostima.

I ovaj sud je uvjerenja da se svrha kažnjavanja može postići samo izrečenom jedinstvenom kaznom zatvora u trajanju od dva mjeseca, bez zamjene iste za rad za opšte dobro na slobodi. Budući da prvostepeni sud prilikom donošenja pobijane odluke nije počinio propuste ni povrede postupka, na koje se žalbom branioca neosnovano ukazuje, niti povrede Krivičnog zakona na koje ovaj sud pazi po službenoj dužnosti, žalbu branioca je odbio kao neosnovanu i potvrdio prvostepenu presudu.

Bili su to razlozi zbog kojih je odlučeno kao u izreci ove presude, a na osnovu člana 313. Zakona o krivičnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine.

ZAPISNIČAR

Biljana Vasiljević

PREDSJEDNIK VIJEĆA

Iljo Klaić